

Adviesraad Sociaal Domein HBEL

p/a R.J. Manschot, voorzitter

Email: manschot_rj@hotmail.com

Aan: de Colleges van Burgemeester en Wethouders
Van de gemeenten Huizen, Blaricum, Eemnes en Laren

Huizen, 8 februari 2021

**Onderwerp: Reactie van de Adviesraad Sociaal Domein HBEL op Beleidsplan
Schuldhelp 2021-2022**

Geachte colleges,

Onze Adviesraad Sociaal Domein HBEL heeft met belangstelling kennisgenomen van het nieuwe Beleidsplan Schuldhelp voor de periode 2021 – 2022 dat mede is gebaseerd op de wetswijzigingen die per 1 januari 2021 van kracht zijn geworden. Dit beleidsplan is in onze vergadering van 20 januari jl. toegelicht door mevrouw Battoul Rashad.

De Adviesraad waardeert dat er een duidelijk beleidsplan is opgesteld dat de ernst en omvang van de schuldenproblematiek in beeld brengt, alsmede de ambities en acties definieert die de gemeente voor ogen heeft om deze problematiek het hoofd te bieden.

Wel heeft de Adviesraad een aantal vragen en opmerkingen wat betreft de inhoud van het beleidsplan.

1. In 2.1. (pag. 5) wordt vermeld dat "in onze (HBEL) gemeenten 12,5% van de huishoudens problematische schulden hebben". HBEL kent zo'n 34.000 huishoudens, 12,5% betekent dan 4.250 huishoudens met problematische schulden. In 3.2 wordt vermeld dat in 2019 het aantal aanvragen schuldhulpverlening 45 bedroeg en dat voor 2020 de verwachting 50 aanvragen bedraagt. Dat zou betekenen dat slechts zo'n 1% van de huishoudens met problematische schulden een beroep op schuldhulpverlening doet. (En dan hebben wij ook nog ondernemers met problematische schulden in de HBEL. Zijn deze gegevens ook meegenomen in de telling?)
Onze vraag is: klopt deze redenering? En zo ja: wat betekent dit in termen van omvang van de problematiek (ofwel: hoe groot is het mogelijke stuwmeer aan potentiële cliënten) in het licht van de huidige en geplande capaciteit van de gemeente om hieraan het hoofd te bieden?
2. In 2.1 (pag. 5) wordt als eerste de definitie van Schuldenproblematiek gegeven. We adviseren om hier ook definities op te nemen van andere relevante begrippen die worden gehanteerd, zoals:
Problematische schulden
Integrale schuldhulpverlening.
Et cetera.
3. In 3.2 (pag. 10) wordt onder Beschermingsbewind gemeld dat "De middelen die de nieuwe wetgeving(en) ... (hier ontbreekt het woord "bieden") zullen we ten volle benutten waar dit kan."
Wij adviseren hier op te nemen om welke middelen dit gaat.
4. In 3.2 (pag. 10) wordt onder Schuldpreventie gemeld dat "Veel van de in het Beleidsplan Schuldhulpverlening 2016-2019 genoemde preventie-activiteiten worden gecontinueerd."
Wij adviseren aan te geven om welke activiteiten het gaat.

5. In 3.2 (pag. 10) wordt onder Schuldhulp voor jongeren gemeld dat er inloopsprekuren zijn in Huizen en Blaricum. Onze vraag luidt: hoe zit dit in Eemnes en Laren? Zijn daar ook inloopsprekuren voor jongeren?
6. In 4.4 (pag. 14) worden de activiteiten Preventie en Vroegsignalering uitgewerkt. Het deel Vroegsignalering is ons inziens helder uitgewerkt. Wij treffen op diverse plaatsen in het Beleidsplan verscheidene activiteiten m.b.t. Preventie aan, maar achten de uitwerking van dit onderwerp alhier nogal summier. Wij adviseren het onderdeel Preventie op deze plaats gedetailleerder uit te werken. Hierin een visie op te nemen over de hoeveelheid aan problematiek (zie ook onze opmerking onder punt 1), hoe deze op te delen in doelgroepen met verhoogd risico's bij life events (zie figuur Vroegsignalering op pag. 15) en hoe deze vervolgens te benaderen. In 3.2 (pag. 11) wordt onder Actiepunten 2021 een aantal activiteiten genoemd die wij onder de nadere uitwerking van preventie willen scharen. Eveneens hier op te nemen hoe de schuldenproblematiek bespreekbaar wordt gemaakt door het aanhaken bij de landelijke campagne. Onder 4.7. (pag. 18) "Schulden voorkomen" wordt een aantal faciliteiten genoemd: hulp bij thuisadministratie, online zelfhulp, cursussen & trainingen, hulp bij belastingaangifte en boekhouding. In het kader van preventie adviseren wij om deze faciliteiten ook actief aan de in aanmerking komende doelgroepen te communiceren.
7. In 4.3 (pag. 13) wordt gemeld: "Wij zijn overtuigd dat een betere informatievoorziening leidt tot snellere oplossingen en derhalve minder (problematische) schulden." Hiermee zijn wij het volledig eens en onderschrijven de noodzaak om ook de bewoners via de diverse websites op de mogelijkheden van schuldhulpverlening op de hoogte te brengen. Wij constateren dat dit punt van verbeterde digitale informatievoorziening ook in andere contexten dan schuldhulpverlening regelmatig is gemaakt (en door ons benadrukt) doch dat hierop desondanks weinig voortgang wordt gemaakt. Wij adviseren om hieraan nu dan ook een planning c.q. opleverdatum te koppelen.
8. In 4.4 (pag. 14) worden de activiteit Vroegsignalering uitgewerkt. Daar wordt o.a. gesteld: "We gaan proportioneel eropaf. Bij grote betalingsachterstanden gaan we op huisbezoek, bij kleinere schulden sturen wij brieven." Dit lijkt ons een te grove schifting. Kleinere schulden kunnen het begin van grote problematieken zijn. Wij adviseren te overwegen in hoeverre het voorveld hier een rol in kan spelen.
9. In 4.5. Taboe doorbreken (pag. 15) wordt gemeld "We zullen maximaal gebruik maken van andere kanalen." Wij adviseren hier aan te geven om welke kanalen het gaat en welke rol zij worden toebedacht.
10. In 4.6. (onderaan pag. 15, bovenaan pag. 16) worden twee termijnen genoemd: maximale wachttijd van vier weken en maximale termijn voor afgeven beschikking schuldhulp van acht weken. Dit zijn wettelijke kaders, gemeenten kunnen hiervoor een kortere termijn hanteren. Wij adviseren om een ambitieuzere termijn dan de wettelijke termijnen te kiezen (bijv. 1 resp. 6 weken).
11. In 4.7 Budgetbegeleiding of budget coaching (pag. 17) wordt vermeld: "De schuldhulpverleners hebben straks meer tijd hiervoor, omdat we efficiënter gaan schuldregelen." Vervolgens wordt een aantal bestaande producten c.q. activiteiten opgesomd. Ons advies is om aan te geven op welke wijze nu wordt bereikt dat dit efficiënter gaat gebeuren en daarmee meer tijd vrijkomt gericht op het veranderen van gedrag en vaardigheden van cliënten.
12. In 5.5. (pag. 21) wordt vermeld: "Om dit te realiseren hebben wij een proces opgestart met onze inwoners die te maken hebben met schulden, ervaringsdeskundigen en andere betrokkenen. In 2021 willen we een enquête over de dienstverlening Schuldhulp. Input daaruit nemen we mee in de evaluatie". Deze tekst heeft een hoog abstractieniveau; wij adviseren dit nader te concretiseren.
13. In 6. (pag. 22) wordt onder Formatie & pilot gemeld dat er één formatieplek wordt toegevoegd aan het team schuldhulpverlening. Wij adviseren deze uitbreiding nader te onderbouwen aan de hand van de ervaringen uit het verleden, de inschatting van de ontwikkelingen en de uitgesproken ambities.

Wij zien met belangstelling uit naar uw reactie.

Hoogachtend en met vriendelijke groet,
Namens de Adviesraad Sociaal Domein HBEL,

R.J. Manschot,
Voorzitter